

**KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– MONTENEGRO –**

**Bryssel den 12 oktober 2026
(OR. en)**

AD 86/26

LIMITE

CONF-ME 37

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kapitel 17: Ekonomisk och monetär politik

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

Förhandlingskapitel 17: Ekonomisk och monetär politik

Ståndpunkten bygger på Europeiska unionens allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Montenegro (AD 23/12 CONF-ME 2) och är avhängig av de förhandlingsprinciper som godkänts i denna, särskilt följande:

- Synpunkter som framförs av någon av parterna om ett kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandet i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om kapitel som ska behandlas successivt får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har fastställts.
- De krav som anges i punkterna 24, 28, 41 och 44 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Montenegro att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk – och noterar att ytterligare regelverk kan komma att träda i kraft före anslutningen – för att säkerställa dess faktiska genomförande och tillämpning och att redan före anslutningen utarbeta politik och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Montenegro i sin förhandlingsposition AD 21/17 CONF-ME 8/17 + ADD 1 och addendum AD 64/26 CONF-ME 28 godtar regelverket inom kapitel 17 i dess gällande form per den 28 augusti 2026 och att landet förklarar att det kommer att vara redo att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

Monetär politik

EU erkänner de betydande framsteg som Montenegro har gjort när det gäller att anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk för att säkerställa centralbankens funktionella, institutionella, personliga och finansiella oberoende.

EU noterar att lagen om Montenegros centralbank säkerställer och genomför alla fyra principerna om centralbankens oberoende (funktionellt, institutionellt, personligt och finansiellt oberoende) i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) och stadgan för Europeiska centralbankssystemet (ECBS) och Europeiska centralbanken (ECB). I lagen fastställs uttryckligen att Montenegros centralbanks främsta mål är att upprätthålla prisstabilitet. Utan att det påverkar detta centrala uppdrag stöder Montenegros centralbank även EU:s ekonomiska politik.

EU noterar att Montenegros centralbank verkar självständigt för att uppnå sina mål, och att lagen förbjuder all yttre påverkan, inbegripet från statliga organ eller andra enheter, på dess beslutsprocesser och beslutsfattande organ. Denna princip omfattar Montenegros centralbanks beslut, som inte kan godkännas, ogiltigförklaras, upphävas eller på annat sätt ändras av externa myndigheter, förutom genom rättslig prövning.

EU noterar att det i lagen om Montenegros centralbank fastställs en mandatperiod på sex år för centralbankschefen, vice centralbankscheferna och övriga styrelseledamöter, med starka garantier mot godtyckligt entledigande av dem, eftersom villkoren för entledigande är helt i linje med stadgan för ECBS och ECB. EU noterar också att det i lagen även fastställs behörighetskriterier, regler om oförenlighet och restriktioner för anställning efter mandatperioden för att förebygga intressekonflikter.

När det gäller finansiellt oberoende noterar EU att lagen om Montenegros centralbank är anpassad till stadgan för ECBS och ECB. EU noterar vidare att Montenegros centralbank självständigt genererar sina egna inkomster, antar sin finansieringsplan och sina årsredovisningar samt fastställer vinst och förlust och vinstutdelning i enlighet med lagen om Montenegros centralbank.

Montenegros centralbank har infört revisionsmekanismer, bland annat genom att utse en oberoende extern revisor. EU förväntar sig att dessa skyddsåtgärder bidrar till Montenegros centralbanks finansiella hållbarhet och operativa oberoende och skyddar centralbanken mot politiskt inflytande. För att bevara Montenegros centralbanks finansiella autonomi är det viktigt att Montenegros regering upprätthåller den överenskommelse som nåtts med Montenegros centralbank om serviceavgifter, som är en viktig inkomstkälla och bidrar till centralbankens finansiella och operativa oberoende.

EU välkomnar den ändring av artikel 143 i Montenegros konstitution som antogs den 24 augusti 2026 och som ytterligare stärker centralbankens funktionella oberoende.

EU noterar att Montenegros rättsliga ram förbjuder monetär finansiering av den offentliga sektorn och är anpassad till artikel 123 i EUF-fördraget och stadgan för ECBS och ECB.

EU noterar vidare att man genom en rad rättsliga ändringar av bland annat sektorslagstiftningen om kreditinstitut, pensionsfonder, insättningsskydd och försäkring har tagit itu med frågan om förbud mot positiv särbehandling av offentliga myndigheter hos finansinstitut, i enlighet med artikel 124 i EUF-fördraget. EU noterar att dessa ändringar, som blir tillämpliga vid anslutningen, kommer att innebära full överensstämmelse med EU:s regelverk på detta område.

EU understryker att det är ytterst viktigt att Montenegro bevarar oberoendet hos Montenegros centralbank och skyddar den från otillbörligt politiskt inflytande, särskilt genom att fullt ut följa och genomföra lagen om Montenegros centralbank och annan relevant lagstiftning.

EU konstaterar att Montenegro har gjort betydande framsteg när det gäller integreringen av landets centralbank i ECBS, att landet har utvecklat en färdplan för integration och att landet fortsätter att stärka den administrativa, tekniska och operativa kapacitet som krävs för att fullgöra ECBS-relaterade uppgifter vid anslutningen.

Tillämpning av EUF-fördragets ram för införande av euron på Montenegro

EU har upprepade gånger betonat att den ensidiga euroiseringen av Montenegros ekonomi strider mot det underliggande resonemanget i EUF-fördraget, som tillhandahåller en tydlig institutionell väg mot införandet av euron. För att kunna införa euron måste EU:s medlemsstater ha uppnått en hög grad av varaktig konvergens, vilket mäts genom att fyra nominella konvergenskriterier uppfylls (prisstabilitet, finanspolitisk hållbarhet, växelkurs och långfristig räntesats), samtidigt som hänsyn även tas till andra faktorer som är relevanta för ekonomisk integration och konvergens, i enlighet med artikel 140.1 i EUF-fördraget och protokoll (nr 13) om konvergenskriterier.

EU erinrar om den allmänna ståndpunkten inför anslutningskonferensen med Montenegro (AD 23/12 CONF-ME 2), där det anges att Montenegros användning av euron, som de montenegrinska myndigheterna beslutat om under särskilda omständigheter, är något helt annat än anslutning till euroområdet, och att frågan måste tas upp under förhandlingarna. Det tillades vidare att Montenegro kommer att delta i Ekonomiska och monetära unionen från anslutningen som medlemsstat med undantag och ska ansluta sig till euroområdet efter ett rådsbeslut med denna innebörd på grundval av en utvärdering av huruvida de nödvändiga villkoren är uppfyllda.

EU erinrar också om sin gemensamma ståndpunkt om kapitel 17 (AD 4/18 CONF-ME 2), enligt vilken EU kommer att bestämma hur EU:s ram för antagande av euron ska tillämpas innan detta kapitel preliminärt avslutas. Mot denna bakgrund framtog och förelade EU en lösning för Montenegro som beaktar landets exceptionella situation och säkerställer att den konvergensbedömning som tillämpas på Montenegro i ekonomiska termer är likvärdig med den som tillämpas på andra medlemsstater och vederbörligen möjliggör en bedömning av Montenegros efterlevnad av den höga grad av varaktig konvergens som krävs enligt artikel 140 i EUF-fördraget.

EU konstaterar att Montenegro formellt har godtagit den föreslagna lösningen för den anpassade ramen för konvergensbedömning för införande av euron och uppfyllt det femte riktmärket i EU:s gemensamma ståndpunkt AD 4/18 CONF-ME 2.

Den anpassade ramen för konvergensbedömning för Montenegro kommer att ingå i anslutningsfördraget.

Ekonomisk politik

EU noterar att Montenegro har gjort betydande framsteg i förberedelserna inför samordningen av EU-medlemsstaternas ekonomiska politik i enlighet med EUF-fördraget. EU välkomnar den avgörande milstolpe som uppnåtts när det gäller den statistiska anpassningen till kraven i det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010), särskilt när det gäller inlämning av uppgifter, tabeller och inventarieförteckningar avseende statistik över den offentliga sektorns finanser och förfarandet vid alltför stora underskott, vilket är avgörande för övervakningen av de nationella budgetarna enligt artikel 126 i EUF-fördraget. EU uppmanar Montenegro att ytterligare anpassa sig till statistik- och öppenhetskraven för de nationella budgetramverken och noterar Montenegros åtaganden i detta avseende enligt kapitel 18 (Statistik) i anslutningsförhandlingarna.

EU konstaterar att Montenegro i stort sett har anpassat sig till direktiv 2011/85/EU genom att anta lagen om budgetansvar och finanspolitiskt ansvar den 24 augusti. Lagen omfattar de viktigaste delar som krävs enligt EU:s regler om budgetramverk, däribland finanspolitiska regler, ett medelfristigt budgetramverk, strängare budgetplanering och budgetgenomförande, prestationsbaserad budgetering, förvaltning av den offentliga skulden, övervakning av finanspolitiska risker och inrättande av ett oberoende finanspolitiskt råd.

EU välkomnar utnämningen av alla ledamöter i det finanspolitiska rådet den 31 juli 2026, men uppmanar Montenegro att påskynda inledandet av verksamheten i rådet, som måste börja avge oberoende expertutlåtanden om regeringens budgetplaner i god tid före anslutningen.

EU noterar vidare att Montenegro fortsätter att delta i den årliga ekonomiska och finansiella dialogen mellan EU och regionala partner (det ekonomiska reformprogrammet) och regelbundet åtar sig att genomföra den årliga politiska vägledningen. Det ekonomiska reformprogrammet fungerar som den centrala mekanismen för makroekonomisk och finanspolitisk planering och säkerställer anpassning till den europeiska planeringsterminen.

EU understryker att fortsatta insatser och ett fortsatt genomförande av strukturreformer – särskilt de som prioriteras i den landsrapport som åtföljer det årliga meddelandet om EU:s utvidgningspolitik, i reformagendan inom ramen för tillväxtplanen för västra Balkan och i den årliga ekonomiska och finansiella dialogen mellan EU och regionala partner – förblir nödvändigt för att upprätthålla och ytterligare stärka Montenegros förmåga att fungera som en marknadsekonomi och för att trygga Montenegros konkurrensförmåga inom unionen vid anslutningen.

* * *

Mot bakgrund av ovanstående överväganden konstaterar EU att detta kapitel för närvarande inte kräver några ytterligare förhandlingar.

Övervakningen av framstegen när det gäller anpassning till och genomförande av EU:s regelverk kommer att fortsätta under hela förhandlingsperioden. EU understryker att särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att övervaka alla specifika frågor som anges ovan för att säkerställa Montenegros administrativa kapacitet, dess kapacitet att genomföra och stärka regelverket i detta kapitel, inbegripet en stärkt förmåga att fungera som en marknadsekonomi, samt slutförandet av anpassningen av lagstiftningen. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kopplingarna mellan detta kapitel och andra förhandlingskapitel. En slutlig bedömning av hur Montenegros lagstiftning överensstämmer med regelverket samt av landets genomförandeförmåga på alla områden kan göras först i ett senare skede av förhandlingarna. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kapitel och som ska lämnas till anslutningskonferensen, uppmanar EU Montenegro att regelbundet förse stabiliserings- och associeringsrådet med detaljerad skriftlig information om framstegen i genomförandet av regelverket och med förstärkningen av landets administrativa kapacitet.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer EU vid behov att återkomma till detta kapitel vid lämplig tidpunkt.

EU noterar att Montenegro i sin förhandlingsposition AD 21/17 CONF-ME 8 + ADD 1 och addendum AD 64/26 CONF-ME 28, godtar regelverket inom kapitel 17 i dess gällande form per den 28 augusti 2026.

EU noterar att Montenegro förklarar att landet kommer att fortsätta anpassningen till regelverket och kommer att vara redo att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

EU erinrar också om att regelverket kan komma att kompletteras mellan den 28 augusti 2026 och förhandlingarnas avslutande.

**UTKAST – LAGSTIFTNINGSÄNDRINGAR MED
ANLEDNING AV EUROPEISKA UNIONENS
GEMENSAMMA STÅNDPUNKT**

DEL [XX]

PRINCIPER

Artikel [X]

Montenegro ska delta i Ekonomiska och monetära unionen från och med anslutningsdagen som medlemsstat med undantag i den mening som avses i artikel 139 i EUF-fördraget.

- Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska Montenegro vid anslutningen till unionen undantagsvis bemyndigas att fortsätta att använda euron som sitt enda lagliga betalningsmedel, i enlighet med sin nationella rätt.
- Euron ska inte vara lagligt betalningsmedel i Montenegro enligt unionsrätten förrän undantaget har upphävts, i enlighet med artikel 140.2 i EUF-fördraget.
- Fram till dess att undantaget upphävs ska Montenegros användning av euron inte ge landet några av de rättigheter eller skyldigheter som följer av ställningen som medlemsstat som har euron som valuta.
- Med hänsyn till Montenegros exceptionella omständigheter ska de krav som anges i artikel 140.1 första stycket tredje och fjärde strecksatserna i EUF-fördraget och som beskrivs närmare i artiklarna 3 och 4 i protokoll (nr 13) till fördragen anpassas i enlighet med protokoll nr [xx].

**Protokoll nr [xx] om vissa anpassningar av ramen för konvergensbedömning för Montenegro
[ska fogas till anslutningsfördraget]**

Skäl:

Montenegros användning av euron motiveras av exceptionella historiska omständigheter. Till följd av hyperinflationen efter kriget på 1990-talet började Montenegro de facto använda den tyska D-marken på 1990-talet. För att stabilisera sin ekonomi började Montenegro officiellt använda den tyska D-marken som lagligt betalningsmedel 1999, parallellt med den jugoslaviska dinaren, och 2000 blev den tyska D-marken Montenegros enda lagliga betalningsmedel. Det fanns ingen överenskommelse med Förbundsrepubliken Tyskland om Montenegros användning av den tyska D-marken. I mars 2002, efter det att eurosedlar och euromynt satts i omlopp i euroområdet, ersatte Montenegro den tyska marken med euron som enda lagliga betalningsmedel. Det finns inte heller någon överenskommelse med Europeiska unionen som reglerar Montenegros användning av euron.

- I oktober 2007 förklarade rådet att ensidigt införande av euron (euroisering) strider mot fördragen, där det föreskrivs att det slutliga antagandet av euron är slutpunkten i en strukturerad konvergensprocess inom en multilateral ram, och att fördragets inverkan på Montenegros valutaordning så småningom kommer att beskrivas i detalj, senast i samband med de eventuella framtida förhandlingarna om anslutning till Europeiska unionen.
- Montenegros användning av euron skapar svårigheter vid tillämpningen av två av de fyra konvergenskriterier som föreskrivs i artikel 140.1 i EUF-fördraget och som beskrivs närmare i protokoll (nr 13) till fördragen¹, nämligen kriterierna för växelkurs och, i mindre utsträckning, långfristig räntesats. Detta minskar deras faktiska ekonomiska relevans för att bedöma kravet på en hög grad av varaktig konvergens enligt artikel 140.1 i EUF-fördraget.

¹ Protokoll (nr 13) om konvergenskriterier (EUT C 202, 7.6.2016, s. 281, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2016/pro_13/oj).

- Med tanke på användningen av euron i Montenegro kan kriterierna för växelkurs och långfristig räntesats inte användas fullt ut som ett marknadstest av riskerna för den makroekonomiska och finansiella stabiliteten, i enlighet med artikel 140.1 i EUF-fördraget och protokoll (nr 13) till fördragen. En avgörande svårighet för bedömningen är i synnerhet testet av avsaknaden av allvarliga växelkursspanningar, vilket inte är tillämpligt när det inte finns någon växelkurs. Med tanke på den faktiska omöjligheten att använda växelkurskriteriet och den försvagade användbarheten hos kriteriet för långfristig räntesats bör därför en ingående granskning av andra faktorer som är relevanta för ekonomisk integration och konvergens, såsom nämns i artikel 140.1 sista stycket i EUF-fördraget, ersätta växelkurskriteriet och komplettera räntesatskriteriet för att möjliggöra en korrekt bedömning av kravet på en hög grad av varaktig konvergens.
- Valet av andra relevanta faktorer som ersättande och kompletterande delar vägleds av en princip om funktionell likvärdighet, i syfte att kompensera för avsaknaden av relevant information för att bedöma uppnåendet av en hög grad av varaktig konvergens, information som annars skulle ha tillhandahållits genom återspeglings av allvarliga spanningar i växelkursen och en hög långfristig räntesats. Detta bör också säkerställa att den konvergensbedömning som tillämpas på Montenegro i ekonomiska termer är likvärdig med den som tillämpas på andra medlemsstater med undantag.

- Särskilt granskningen av i) situationen för och utvecklingen av betalningsbalansen (bytesbalans, kapital och finansiell balans), inbegripet utlandsställningen beträffande finansiella tillgångar och skulder, och ii) situationen för och utvecklingen av den pris- och kostnadsrelaterade konkurrenskraften bör syfta till att fastställa eventuella externa eller interna sårbarheter som skulle ha kunnat leda till allvarliga växelkursspänningar om Montenegro hade haft sin egen valuta. Denna bedömning bör syfta till att utvärdera hållbarheten i Montenegros utlandsställning. Den bör också syfta till att granska eventuella interna obalanser som kan leda till externa obalanser. I enlighet med artikel 140.1 i EUF-fördraget och protokoll (nr 13) till fördragen bör Montenegro ha en hållbar utlandsställning under sitt deltagande i växelkursmekanismen (ERM II) under minst två år i följd.
- Den analys av dessa faktorer som avses i föregående skäl bör vara lika relevant för bedömningen av uppnåendet av en hög grad av varaktig konvergens som den av de andra konvergenskriterierna. Analysen kan leda till en positiv bedömning, om de andra kriterierna också är uppfyllda och en hög grad av varaktig konvergens fastställs, eller till en negativ bedömning, i händelse av risker för utlandsställningens hållbarhet.
- I bedömningen bör man beakta Montenegros makroekonomiska fundamenta och huruvida bytesbalansen stöds av stabila källor till extern finansiering, mätt i den finansiella balansen. En kompletterande analys av utlandsställningen beträffande finansiella tillgångar och skulder bör ge ett mått på landets exponering för risker för eventuella förändringar i utländska investerares uppfattning och de därmed sammanhängande riskerna för en plötslig korrigering av utlandsställningen. I denna analys bör man också beakta uppdelningen av utlandsskulderna i utländska direktinvesteringar och utlandsskuld. Medan priser och kostnader bör granskas inom ramen för prisstabilitetskriteriet bör en analys av indikatorer för extern konkurrenskraft bidra till att förstå om ackumulerade förändringar i priser och kostnader medför risker för det externa resultatet, mätt till exempel genom ökade exportmarknadsandelar.

- Analysen bör också syfta till att identifiera eventuella interna obalanser som, om de inte avhjälps, i slutändan skulle kunna kräva en extern justering. Dessa bör särskilt omfatta en bedömning av utvecklingen av hushållens eller företagens skuldsättning, med beaktande av både skulddynamiken och skuldnivån. Båda dimensionerna bör utvärderas mot bakgrund av landets makroekonomiska fundamenta. Analysen av eventuella interna obalanser bör kompletteras med en granskning av eventuella sårbarheter inom finanssektorn, eftersom sådana sårbarheter kan fungera som en kraftfull förstärkare av andra makroekonomiska obalanser. Dessutom bör, även om finanspolitiska obalanser är en väldokumenterad möjlig källa till externa obalanser, bedömningen av dem fångas upp under det finanspolitiska kriteriet och därför inte ingå i analysen av andra faktorer.
- De två dimensionerna av hållbarhetsbedömningen, den externa och den interna, bör genomföras genom att en rad indikatorer granskas. Interaktioner mellan dimensionerna bör beaktas för att identifiera möjliga källor till sårbarhet som ömsesidigt kan förstärka deras effekter. Analysen bör i hög grad bygga på de metoder och kvantitativa instrument som tagits fram inom ramen för det förfarande för makroekonomiska obalanser som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser² och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 av den 16 november 2011 om verkställighetsåtgärder för att korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet³. I analysen bör man särskilt beakta resultaten av eventuella fördjupade granskningar inom ramen för förfarandet för makroekonomiska obalanser. I linje med tidigare konvergensrapporter bör man i bedömningen av andra faktorer även ta hänsyn till den institutionella kvaliteten, med tanke på dess roll när det gäller att forma den makroekonomiska resiliensen och ekonomins anpassningsförmåga.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 av den 16 november 2011 om verkställighetsåtgärder för att korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet (EUT L 306, 23.11.2011, s. 8, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj>).

- Konvergenskriterierna för prisstabilitet och finanspolitisk hållbarhet bör tillämpas på Montenegro i enlighet med artikel 140.1 i EUF-fördraget och protokoll (nr 13) till fördragen. Kravet på att den nationella lagstiftningen ska vara förenlig med artiklarna 130 och 131 i EUF-fördraget och med stadgan för ECBS och ECB bör även gälla Montenegro i enlighet med artikel 140.1 i EUF-fördraget.
- I linje med den nuvarande ramen för deltagande i ERM II, som fastställdes av ERM II-parterna 2018 för Bulgarien och 2019 för Kroatien, bör Montenegro och ERM II-parterna enas om ett antal politiska förhandsåtaganden, som ska genomföras av medlemsstaten innan den ansluter sig till ERM II, på politikområden som är av stor betydelse för en smidig övergång till och ett smidigt deltagande i ERM II.

Förhandsåtagandena bör åtminstone omfatta ett nära samarbete med den gemensamma tillsynsmekanismen, en lämplig makrotillsynsram och en lämplig ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.
- I linje med tidigare praxis bör Montenegro också göra ytterligare åtaganden vid tidpunkten för anslutning till ERM II (*åtaganden efter anslutningen*) i syfte att uppnå en hög grad av varaktig konvergens i enlighet med artikel 140.1 i EUF-fördraget.
- I förhandsåtagandena och åtagandena efter anslutningen bör man bland annat ta hänsyn till behovet av reformer för att ta itu med makroekonomiska sårbarheter och eventuella ytterligare utmaningar som härrör från Montenegros tidigare ensidiga euroisering.
- Montenegro bör också vidta nödvändiga åtgärder för att stärka sin centralbanks operativa och analytiska kapacitet på området monetär politik i syfte att säkerställa ett effektivt deltagande av Montenegros centralbank i Eurosystemet när undantaget upphävs.

Artikel 1

Tillämpningsområde

I detta protokoll fastställs en anpassad ram för konvergensbedömning för Montenegros införande av euron i enlighet med artikel 140 i EUF-fördraget, vad gäller artikel 140.1 första stycket tredje och fjärde strecksatserna i EUF-fördraget, såsom beskrivs närmare i artiklarna 3 och 4 i protokoll (nr 13) till fördragen. De delar av dessa artiklar för vilka detta protokoll inte innehåller någon anpassning ska inte påverkas av detta protokoll.

Artikel 2

Tillämpning av konvergenskriterierna

Det växelkurskriterium som fastställs i artikel 140.1 första stycket tredje strecksatsen i EUF-fördraget och som beskrivs närmare i artikel 3 i protokoll (nr 13) till fördragen ska inte tillämpas på Montenegro som ett materiellt ekonomiskt kriterium och ska ersättas med artiklarna 4–6.

- Det kriterium för långfristig räntesats som fastställs i artikel 140.1 första stycket fjärde strecksatsen i EUF-fördraget och som beskrivs närmare i artikel 4 i protokoll (nr 13) till fördragen ska förbli tillämpligt på Montenegro, kompletterat med artiklarna 4–6.

Artikel 3

Deltagande i ERM II

Trots vad som sägs i artikel 2.1 ska Montenegro ansöka om att delta i växelkursmekanismen (ERM II) i enlighet med artikel 140.1 första stycket tredje strecksatsen i EUF-fördraget.

- Montenegro ska delta i ERM II under minst två år i följd innan en positiv konvergensbedömning antas i enlighet med artikel 140 i EUF-fördraget och artikel 3 i protokoll (nr 13) till fördragen.
- Montenegro ska ha en hållbar utlandsställning under sitt deltagande i ERM II under minst två år i följd.
- Före deltagandet i ERM II ska Montenegro och ERM II-parterna enas om ett antal politiska förhandsåtaganden som Montenegro ska genomföra innan landet ansluter sig till ERM II. Montenegro ska också göra ytterligare åtaganden vid tidpunkten för anslutning till ERM II (*åtaganden efter anslutningen*).

Artikel 4

Andra relevanta faktorer

Vid bedömningen av om Montenegro har uppnått en hög grad av varaktig konvergens ska särskild vikt fästas vid granskningen av de övriga relevanta faktorer som avses i artikel 140.1 sista stycket i EUF-fördraget.

Artikel 5

Bedömning av utlandsställningens hållbarhet

Den granskning som avses i artikel 4 ska särskilt omfatta en bedömning av

- i) situationen för och utvecklingen av betalningsbalansen (bytesbalans, kapital och finansiell balans), inbegripet utlandsställningen beträffande finansiella tillgångar och skulder, och
- ii) situationen för och utvecklingen av den pris- och kostnadsrelaterade konkurrenskraften.

1. Granskningen ska fastställa om det föreligger eventuella externa eller interna obalanser som skulle ha kunnat leda till allvarliga växelkursspänningar om Montenegro hade haft sin egen valuta, och om utlandsställningen är hållbar.
2. Förekomsten av risker för utlandsställningens hållbarhet kan leda till slutsatsen att en hög grad av varaktig konvergens inte har uppnåtts.

Artikel 6

Interna obalanser och finanssektorn

Vid tillämpning av artikel 5.2 ska bedömningen av eventuella interna obalanser som kan leda till externa obalanser omfatta

- i) utvecklingen av hushållens och företagens skuldsättning,
- ii) sårbarheter inom finanssektorn.

Artikel 7

Centralbankens kapacitet

Montenegro ska vidta nödvändiga åtgärder för att stärka sin centralbanks operativa och analytiska kapacitet på området monetär politik.

Dessa åtgärder ska säkerställa ett effektivt deltagande av Montenegros centralbank i Eurosystemet när undantaget upphävs.
